

Initiatiefvoorstel

GEMEENTERAAD

onderwerp Van Schuldvrij tot Zorgvrij
Pilot Jongeren Perspectief Fonds Venlo
raadsnummer 2019 65
raadsvergadering 19 februari 2020
d.d.
programma Gezond en actief Venlo
portefeuillehouder A. Vervoort

ons kenmerk
team RGPIOT
steller TJMS Willems
registratienummer 1575058
doorkiesnummer +31 77 3596595
e-mail ta.willems@venlo.nl
datum 19 december 2019
bijlage(n)
datum verzonden

Voorstel om te besluiten

Op 19 december 2018 heeft de gemeenteraad het Beleidsplan “Actief uit armoede en schulden – integrale aanpak 2019-2022” vastgesteld. Voorgesteld wordt om in aanvulling op dit beleidsplan een pilot te starten om jongeren met problematische schulden te ondersteunen door middel van een Jongeren Perspectief Fonds in Venlo.

Plaats en datum

Venlo, 19 december 2019

Namen indienende raadsleden,

Angelique Weingarten,
Fractievoorzitter SP

Mohamed Addarrazi,
Vice-fractievoorzitter PvdA

Initiatiefvoorstel

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

De doelstelling van het Beleidsplan “Actief uit armoede en schulden – integrale aanpak 2019-2022” is het voorkomen en tegengegaan van armoede en schulden en het stimuleren en versterken van de eigen kracht en (arbeids)participatie van mensen, waarbij eigen verantwoordelijk en zelfredzaamheid voorop staat. Dat betekent onder andere dat we de belemmeringen, die inwoners van de gemeente Venlo met een risico op armoede en schulden ervaren om volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijk leven, zoveel mogelijk beperken en wegnemen. Jongeren met problematische schulden, die geen of onvoldoende inkomsten hebben, komen nu niet voor schuldhelpverlening in aanmerking. Ook deze jongeren zouden geholpen moeten kunnen worden met een schuldenzorgvrije toekomst.

De gemeente Den Haag heeft daarvoor het Jongeren Perspectief traject ontwikkeld. In het traject worden de problemen van de jongeren op verschillende leefgebieden (zoals wonen, gezondheid, verslavingen en werk of school) integraal aangepakt. Daarnaast wordt de jongere geholpen met de sanering van de schulden zodat de jongere schuldenzorgvrij wordt. Daardoor kan de jongere gelijk gaan werken aan een beter perspectief, zonder de stress die gepaard gaat met schulden. Inmiddels is bekend dat veel jongeren die in Den Haag het traject hebben doorlopen, hard op weg zijn hun leven weer op de rails te krijgen in een relatief korte periode.

Wij willen in Venlo een pilot starten met 10 jongeren om na te gaan of deze werkwijze ook voor Venlose jongeren met problematische schulden een betere toekomst biedt.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Handreiking Jongeren Perspectief Fonds gemeente Den Haag	Januari 2018
2.
3.
4.
5.

Initiatiefvoorstel - onderbouwing

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. **Wat is kernopgave** (Wat is de belangrijkste opdracht voor de gemeenteraad?)

Op 19 december 2018 heeft de raad het Beleidsplan “Actief uit armoede en schulden – integrale aanpak 2019-2022” vastgesteld. De doelstelling van het beleid is het voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren en versterken van de eigen kracht en (arbeids)participatie van mensen, waarbij eigen verantwoordelijk en zelfredzaamheid voorop staat. Dat betekent onder andere dat we de belemmeringen, die inwoners van de gemeente Venlo met een risico op armoede en schulden ervaren om volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijk leven, zoveel mogelijk beperken en wegnemen. Jongeren met problematische schulden, die geen of onvoldoende inkomsten hebben, komen nu niet voor schuldhelpverlening in aanmerking. Ook deze jongeren zouden geholpen moeten kunnen worden met een schuldenzorgvrije toekomst. De gemeente Den Haag heeft daarvoor het Jongeren Perspectief traject ontwikkeld. Wij willen in Venlo een pilot starten met 10 jongeren om na te gaan of deze werkwijze ook voor Venlose jongeren met problematische schulden een betere toekomst biedt.

2. **Historische paragraaf** (Wat is de geschiedenis van dit dossier?)

Op 19 december 2018 (RV 2018-72) heeft de raad het Beleidsplan “Actief uit armoede en schulden – integrale aanpak 2019-2022” vastgesteld.

3. **Relatie met programma**

Gezond en actief Venlo: Het hoofddoel van het programma is het bieden van passende ondersteuning aan inwoners binnen de vastgestelde financiële kaders. Ondersteuning met name op het vlak van onderwijs, participatie, jeugd, Wmo en sport. Dit wordt nader uitgewerkt in 4 programmalijnen die een sterke relatie met elkaar hebben. De programmalijnen Meedoen en Zelfredzaamheid bieden, waar echt nodig, ondersteuning zodat iedereen binnen zijn of haar mogelijkheden mee kan doen en een bijdrage kan leveren aan de samenleving. Een integrale aanpak van deze ondersteuning is daarbij cruciaal.

Het doel van de Jongeren Perspectief aanpak is om jongeren die door schulden vastlopen in hun leven, weer perspectief te bieden op een financieel gezonde toekomst. Dit valt binnen de programmalijn “Meedoen”.

4. **Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat** (Wat wilt u bereiken?)

Door te gaan werken met Jongeren Perspectief trajecten, willen wij jongeren, die niet met reguliere schuldhelpverlening geholpen kunnen worden, een (nieuwe) kans geven, de kans op een schuldenzorgvrije goede start. Dit schept perspectief en zorgt ervoor dat de jongere een (financieel) gezonde volwassene wordt.

5. **Waarom?** (Wat is de aanleiding om de raad hiervoor in stelling te brengen?)

Om in aanmerking te komen voor reguliere schuldhelp moet iemand ten minste een geregeld inkomen hebben op bijstandsniveau. Jongeren voldoen hier vaak niet aan, omdat

Initiatiefvoorstel - onderbouwing

zij meestal geen vast of een te laag inkomen hebben. Daarnaast stellen schuldeisers voor een schuldregeling vaak als voorwaarde dat iemand beschikbaar is voor de arbeidsmarkt. Hierdoor krijgen studerende jongeren die zich melden voor schuldhulpverlening vaak het advies om te stoppen met hun studie en een uitkering aan te vragen. Dit is onwenselijk. Binnen het reguliere schuldhulpverleningstraject worden alleen de schulden aangepakt en wordt er geen ondersteuning aangeboden op andere leefgebieden, zoals hulp bij gebrek aan sociaal netwerk, GGZ problematiek of scholing. In de situatie van de jongere is een meer integrale aanpak noodzakelijk.

De gemeente Den Haag heeft samen met 15 landelijke en lokale partners Schuldenlab070 opgericht. Zij bedenken samen innovatieve oplossingen om schulden en armoede aan te pakken. Daarbij staat de leefwereld centraal en niet de systeemwereld. Zo is het Jongeren Perspectief traject ontwikkeld. In het traject worden de problemen van de jongeren op verschillende leefgebieden (zoals wonen, gezondheid, verslavingen en werk of school) integraal aangepakt. Daarnaast wordt de jongere geholpen met de sanering van de schulden zodat de jongere schuldenzorgvrij wordt. Daardoor kan de jongere gelijk gaan werken aan een beter perspectief, zonder de stress die gepaard gaat met schulden. Inmiddels is bekend dat veel jongeren die in Den Haag het traject hebben doorlopen, hard op weg zijn hun leven weer op de rails te krijgen in een relatief korte periode.

We willen ook Venlose jongeren perspectief bieden op een schuldenzorgvrije toekomst. Daarvoor willen we in Venlo een pilot starten en 10 jongeren deel laten nemen aan een Jongeren Perspectief traject om ervaringen op te doen met deze werkwijze.

- 6. Afweging / argumentatie** (Welke politieke keuzevraagstukken dienen zich aan? Zijn er reële alternatieven? Welke belangenafweging moet daarbij door de raad worden gemaakt?)
- Nederland kent veel jongeren die beperkt worden bij het werken aan hun toekomst. Dit komt doordat ze kampen met schulden of door de zwakke financiële situatie van hun ouders, waardoor ze geen (vak)opleidingen kunnen betalen. In Venlo is dat helaas niet anders. We willen voorkomen dat deze jongeren verder afglijden en dat hun schulden en de bijbehorende maatschappelijke kosten verder oplopen.
 - Jongeren met schulden hebben zelden toegang tot een regulier schuldhulptraject vanwege de aard en hoogte van hun inkomen. Door stress en een gebrek aan alternatieven hebben ze weinig ruimte in hun hoofd om te werken aan duurzame oplossingen. Ze raken als het ware verlamd door de schuldenproblematiek en nemen precies de verkeerde beslissingen. De opleiding wordt niet afgemaakt, werk raakt uit zicht. Er ontstaat een vicieuze cirkel en hun toekomstperspectief neemt zienderogen af. Niet alleen vervelend voor de jongeren zelf, het leidt ook tot kapitaalvernietiging en brengt hoge maatschappelijke kosten met zich mee.
 - De werkwijze binnen de methode van een Jongerenperspectieffonds is integraal. Niet alleen de financiële problematiek wordt aangepakt, maar ook de overige problemen. Dit gebeurt door het schuldenzorgvrij maken van de jongere in combinatie met een intensief begeleidingstraject. In Den Haag en Heerlen heeft deze methode succes. 80% van de jongeren die starten met een traject ronden dit succesvol af, is schuldenvrij en heeft een startkwalificatie en/of een baan.

7. Welke externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?

Nog geen. Uit de businesscase zal blijken welke partners een rol kunnen spelen bij het Jongeren Perspectief Fonds.

Initiatiefvoorstel - onderbouwing

8. Financiële paragraaf

Voordat we starten met een pilot is het van belang om een goed beeld te krijgen van de kosten en baten van het oprichten van een Jongeren Perspectief Fonds in Venlo. Daarvoor willen we een businesscase op te laten stellen door SchuldenlabNL. Daarbij wordt niet alleen een inventarisatie gemaakt van de kosten en baten, maar worden ook afspraken gemaakt met de partners die we nodig hebben om een Jongeren Perspectief Fonds in Venlo te laten slagen. De kosten van het opstellen van een business case bedragen tussen de € 25.000,- en € 30.000,-.

Vanuit de businesscase hebben we meer zicht op de kosten van de pilot zelf. Daarbij moeten we rekening houden met de volgende kostenposten:

- Personele inzet: aanname voor de pilot is een personele inzet van 0,5 fte projectleider, 0,8 fte trajectbegeleider en 0,8 fte schuldregelaar. De personele inzet in de pilot is relatief zwaar vanwege het ontwikkelwerk dat in de pilot zal plaatsvinden.
- Saneringskosten: het Jongeren Perspectief Fonds werkt met vaste saneringspercentages. De saneringskosten doen zich alleen in het eerste jaar van de pilot voor.
- Bureaukosten: alle fysieke kosten die nodig zijn om de pilot mogelijk te maken. Denk hierbij aan huisvesting, mogelijk website, ict-faciliteiten, papier etc.
- Overige kosten: denk aan kosten voor evenementen, vergoeding jongeren, reiskosten personeel, on-the job trainingen enzovoort.

Vanuit de ervaringen in Den Haag moeten we bij de pilot zelf rekening houden met de volgende kosten:

	2020	2021	2022	2023
Personeelskosten	€ 80.000,-	€ 185.000,-	€ 170.000,-	€ 24.000
Saneringskosten	€ 41.727,-	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
Bureaukosten	€ 5.000,-	€ 10.000,-	€ 10.000,-	€ 0,-
Overige kosten	€ 8.500,-	€ 17.500,-	€ 17.500,-	€ 0,-
Totaal	€ 135.227,-	€ 212.500,-	€ 197.500,-	€ 24.000,-

Bovenstaande raming gaat uit van een pilot die geen vervolg krijgt. Mocht, en daar gaan we wel vanuit, de pilot succesvol zijn, dan zal in het tweede deel van 2021 toegewerkt kunnen worden naar een structurele inzet, waarbij we een toenemend aantal jongeren kunnen helpen. Deze opschaling betekent een grote daling in de relatieve kosten.

De daadwerkelijke kosten zijn onder andere afhankelijk van het gemiddeld schuldbedrag, de soort problematiek van de jongeren die we selecteren voor de pilot en in hoeverre we de pilot kunnen uitvoeren binnen onze reguliere capaciteit.

9. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

Wel of geen risico

Juridische aspecten en wettelijk kader
Financiële risico's en aspecten
Inhuur externen / derden

Wel of niet

Nee
Ja
Ja

Initiatiefvoorstel - onderbouwing

Economische risico's	Nee
Maatschappelijke risico's	Nee
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	Nee
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	Nee
Overige strategische risico's	Nee

Toelichting (Benoem de relevante, strategische risico's)

Het laten opstellen van de businesscase kosten tussen de € 25.000,- en € 30.000,-. Daarmee brengen we de kosten en opbrengsten van de pilot in beeld.

De financieel adviseur geeft op dit moment een negatief advies, omdat er op programma 1 een structurele taakstelling van € 1,3 miljoen is conform begroting 2020-2023 en daarnaast op Armoedebeleid een structurele taakstelling van € 450.000. Daar moet nog invulling aan gegeven worden. Vanuit financieel oogpunt is het advies eerst daar invulling aan te geven alvorens middelen te reserveren voor nieuwe onderzoeken.

Doordat de werkwijze van het Jongeren Perspectief Fonds integraal is, kunnen door interventie verdere maatschappelijke kosten worden voorkomen. Daarbij kan gedacht worden aan een besparing op uitkeringskosten, kosten van arbeidsbemiddeling, zorgkosten, etc. Daarnaast worden jongeren financieel zelfredzaam gemaakt, waardoor schulden en daarmee samenhangende kosten voor de toekomst voorkomen kunnen worden. Uit de businesscase zal de omvang van deze besparing moeten blijken. Uit de businesscase zal verder ook moeten blijken wat het werkelijk voor Venlo gaat kosten om de pilot te starten. Daarbij kan bekeken worden of inderdaad extra werkzaamheden nodig zijn of dat werkzaamheden binnen bestaande structuren kunnen worden uitgevoerd. Ook kan bekeken worden of externe partijen een financiële bijdrage kunnen/willen leveren.

Indien sprake is van inhuur externen / derden (Benoem de relevante kosten(begroting) en eventuele risico's)

De businesscase wordt uitgevoerd door Schuldenlab. Zij sturen daarvoor een opdrachtofferte. De kosten bedragen tussen de € 25.000,- en € 30.000,-.

10. Vervolprocedure voor de raad

De businesscase wordt aan de raad voorgelegd. Vervolgens kan worden bepaald om al dan niet te starten met de pilot Jongeren Perspectief Fonds Venlo.

Raadsbesluit op initiatiefvoorstel

GEMEENTERAAD

onderwerp Van Schuldvrij tot Zorgvrij
Pilot Jongeren Perspectief Fonds Venlo
raadsnummer 2019 65
raadsvergadering 19 februari 2020
d.d.

team RGPIOT
steller TJMS Willems
doorkiesnummer +31 77 3596595
e-mail ta.willems@venlo.nl
datum 19 december 2019

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het initiatiefvoorstel van 19 december 2019, registratienummer 1575058,
raadsnummer 2019-65

besluit(en):

- een business case op te laten stellen om een goed beeld te krijgen van de kosten en baten van het oprichten van een Jongeren Perspectief Fonds
- indien de business case positief uitvalt een pilot te starten om jongeren met problematische schulden te ondersteunen door middel van een Jongeren Perspectief Fonds in Venlo.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 februari 2020.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten